

Diàleg

AVUI+

Des del 1976

 CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

 ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
 PERE TORRADES, conseller delegat
 CARLES FLO, director general
 IVAN GRAU, director financer
 ORIOL GALLISSÀ, director comercial
 JOAN SERRA, director de producció
 LEANDRE BASANTA, cap de distribució
 QUICO DOMINGO, cap de sistemes

**LA LIQUIDITAT I LA RENOVACIÓ
DE CRÈDITS A L'ECONOMIA REAL**

 Ramon Tremosa
i Balcells

 Professor de teoria econòmica a la UB
www.ramontremosa.cat

 Comenta l'article a
www.avui.cat/47528
AL PEU DEL CANÓ

 A veure
qui pot
més

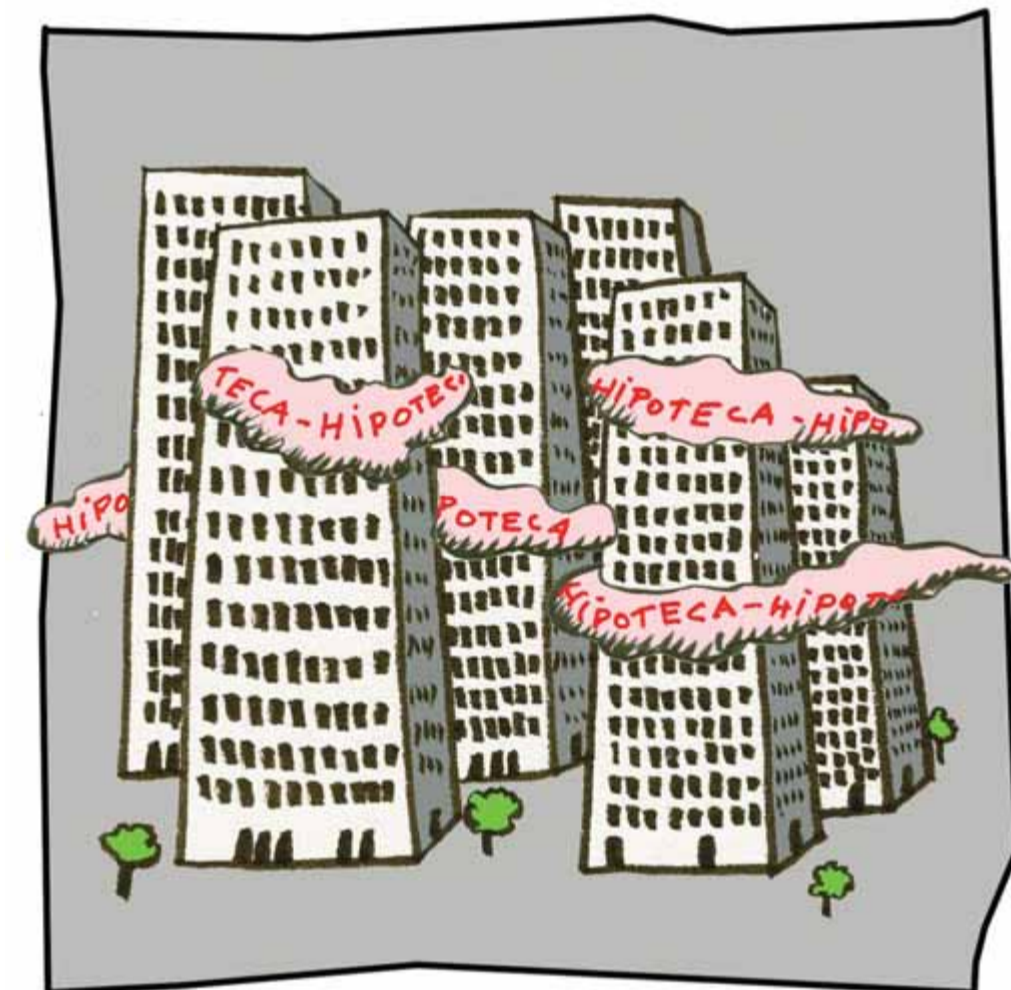
Capitalisme sense capital?

Mai com ara no hi ha hagut tanta liquiditat (diner en efectiu) injectada pels bancs centrals al sistema bancari i mai com ara no hi havia hagut tanta liquiditat congelada o petrificada als balanços dels bancs i de les caixes. Ja sigui atresorada a les caixes fortes del sistema bancari, per reforçar-ne la solvència, o bé esmerçada a comprar actius a les empreses immobiliàries a les quals han prestat diners, per evitar-ne la fallida, ara resulta que no hi ha prou liquiditat per renovar crèdits ja existents a moltes petites i mitjanes empreses solvents del país. Si als anys vuitanta molts bancs espanyols es van empassar grans indústries en fallida, la lenta digestió de les quals va fer molt més llarga la sortida de la crisi econòmica, ¿els bancs i les caixes estan fent el mateix amb la construcció?

ARA TOTS HEM DE CÓRRER A RESCATAR la constructora Sacyr de Luis del Rivero, l'amic de Zapatero, per evitar una suspensió de pagaments cantada (18.000 milions de deute acumulat) que arrossegaria principalment el Banco Santander (1.154 milions) i Caja Madrid (933 milions). Del Rivero va venir en plena cresta de l'onada al Cercle d'Economia a explicar als empresaris catalans que havia comprat un 20% de Repsol sense tenir un euro, tirant-los en cara la seva prudència malaltosa i la seva por provinciana al palanquejament (deute en relació als fons propis); no va dir, però, que sense un Estat com a xarxa de protecció no es pot fer d'empresari trapezista. Avui Sacyr exigeix vendre el seu 20% de Repsol al preu que va pagar, 27 € per acció, quan Repsol va tancar dimarts a 14 €, sense assumir cap pèrdua en el seu balanç. I se senten veus al PSOE que demanen que l'ICO o la SEPI compri el 20% de Repsol per rescatar Sacyr, fet que comportaria retallar més inversions públiques i més polítiques socials que es regategen als catalans. ¿El govern català no té res a dir sobre això? Acciona, Sacyr i Endesa deuen més de 55.000 milions d'euros per les seves compres d'Endesa, Repsol i Iberdrola. I així, el nostre sector energètic es troba avui en una posició molt vulnerable i sense accionistes estables: coses que passen per lliurar l'energia del país als constructors per preservar-ne "l'espanyolitat". Sort que a Madrid no són nacionalistes! Els catalans, però, avui estem dins d'una casa que pot caure'ns al damunt.

EL NOSTRE SISTEMA ECONÒMIC ES BASA en el crèdit bancari i per això ara la seva sobtada reducció està comportant conseqüències dramàtiques. El sistema financer, que canalitza l'estalvi cap a la inversió, s'ha col·lapsat en part. Els bancs i les caixes redueixen el crèdit per sobreviure i els Estats actuen desesperadament: assumint riscos molt alts per garantir que rutllin les economies posen en perill la seva solvència futura. L'estalvi fuig cap a la renda fixa tot i que la seva rendibilitat és molt baixa i per això baixa la borsa: no hi entren compradors. De diner per entrar-hi n'hi ha molt, sobretot en fons sobirans de països emergents, que saben que el temps juga a favor seu.

ALS EUA ENTRE EL 1929 I EL 1932 ES VA PRODUIR una caiguda d'un 25% de l'oferta monetària (quantitat

LLUÏSA JOVER

“Ara hem de córrer a rescatar la constructora Sacyr de Luis del Rivero, l'amic de Zapatero, per evitar una suspensió de pagaments cantada que arrossegaria principalment el Banco Santander i Caja Madrid”

de diner) i d'un 25% del nivell de preus i la taxa d'atur va pujar del 3% al 23%. La disminució de l'oferta monetària no va provenir pas d'una reducció de la base monetària (bitllets i monedes), que va augmentar, sinó d'una crisi de confiança en el sistema bancari: les fallides bancàries van provocar retirades massives de dipòsits i el coeficient d'efectiu (efectiu en mans del públic en relació als dipòsits bancaris) va passar entre el 1929 i el 1932 del 17% al 41%. Per bé que els bancs centrals creen bitllets i monedes, aquesta base monetària només representa d'un 10 a un 15% de l'oferta monetària. Tota la resta és diner bancari, el diner que creen els bancs: no pas imprimint bitllets com havien fet sempre

fins al segle XIX (quan els bancs centrals públics en passen a monopolitzar l'emissió), sinó convertint molt ràpidament dipòsits captats en crèdits atorgats. I així una mateixa quantitat de bitllets pot, circulant molt ràpidament gràcies als eficients sistemes bancaris moderns, finançar moltes transaccions.

ENTRE EL 1929 I EL 1932 EL PROCÉS DE CREACIÓ de diner bancari, però, es va invertir: les retirades de dipòsits van provocar una caiguda dels crèdits que va reduir l'oferta monetària i van originar la deflació. A diferència dels anys 30 ara es rescataen bancs i es garanteixen dipòsits bancaris; avui, però, s'injecta, com als anys 30, més i més base monetària que no s'està convertint en crèdits ni arribant a les empreses. I si el crèdit cau perquè la confiança triga molt a restaurar-se també disminuirà l'oferta monetària.

L'ECONOMIA ÉS IMPREVISIBLE, PERQUÈ els homes també ho són. Cada dia milions d'empreses i de persones prenen decisions d'inversió i de consum impossibles de predir el dia abans. Fa sis mesos, per exemple, milions de persones a tot el món tenien previst de renovar el seu cotxe abans de final d'any. Ara s'estan ajornant moltes renovacions, perquè la crisi de confiança del sistema financer s'ha encomanat a l'economia real... Cal evitar de caure en el pou d'un capitalisme sense capital.

 Isabel
Olesti

Escriptora

Animada per uns amables lectors d'aquesta columna que volien saber com acabava el desplaçament de sense-sostre pel sector de la plaça Duc de Medinaceli i la Mercè, faré la segona part d'aquesta petita història que, de fet, va començar fa uns quants anys i sembla que no té acabament. Per als que s'incorporen nous a la lectura direm que existeix una vella pugna entre l'Ajuntament de Barcelona i un bon grapat de sense-sostre que consisteix, per part de l'autoritat, a posar entrebancs per foragitar els que fan del carrer casa seva, i, per part dels esmentats, a buscar altres alternatives sense defallir ni un moment. La guerra continua i si la setmana passada l'Ajuntament havia col·locat una tanca de ferro davant del Registre Civil. Ara, els -diguem-ne- vagabunds s'han fet seu el caixer automàtic de Medinaceli i també el tros de carrer de la Mercè protegit pel pont que uneix Capitanía General amb l'església. És clar que aquest racó ja fa molts anys que s'ha convertit en un hotel de franc i cada matí hi podem trobar tres o quatre persones dormint entre fardells i cartrons. El sense-sostre se les sap totes i, com que no té manies i, a més a més, ja ho té tot perdut, és capaç de dormir en qualsevol lloc. Aquest cap de setmana hi havia una tribu d'unes deu o dotze persones que han envaït, literalment, la tan protegida plaça Duc de Medinaceli, tot i els marga-lions i els bancs unipersonals. La felicitat, amb gos i carro de supermercat incorporats, embolicava porros tot pensant: "A veure qui pot més".

iolesti.avui@gmail.com